Libellulus scandarū intencionū logicalium

MVSEVM
BRITAN
NICVM

¶ Incipit tractatus de quinq; vniuersalibus logycalibus perutilis nouiter inuentus.

Bene fundatum/ pręexigit debitum fundamentum.

¶ Nobis ergo intentiones logycales artificialiter fundare volentibus opus est. vt primo nobis manifestentur eay fundamenta. Et p̄ ceteris ea in quibus fundant quinq; vniuersalibus. Scō dicendū est qualis sit modus fundandi dictas intentiones. Tercio quales sunt in se secundum accepte. Quarto determinādū est de eis in cōparatione ad fundamēta. Quinto comparando vnam intentionem ad aliam.

Quantū ad primū capitulū est aduertēduz q; q̄dā res dicunt vniuersales/ q̄dā singulares

¶ Vniuersales autē sunt que cunq; a pluribus participant. vel saltem sunt participabiles quātū est ex parte essę. & sic res vniuersalis est principium conueniendi plurib. vel saltem cui nō repugnat vt plura in ipso conueniant. Verbigratia. Natura hūana participāt ab omni homine. vt a Sorte. Platone & Ciceronę. & sic de singulis. Quis enī homo in se habz naturā humanā. Et natura fenicis vel solis. licz nō a pluribus actualit participetur. tñ q̄ztū est ex parte sui. sibi nō repugnat q̄ participio pluriū Et omēs homines conueniunt in natura humana. q; maior est conuenientia duoz hominū adinuicē q̄z homis & asini. & hāc conuenientiā in natura dicimus esse fundamentū vniuersalis. Et natura fenicis (q̄ztuz est ex ipsa) nō repugnat q; a pluribus cōmunicet.

Natura singularis est talis / cui repugnat q; a pluribus participetur. Vel est tale in quo plura cōueniūt. vt sortes. Plato.

Sortes enim est sic totū q; nullo modo est pars. & hoc loquendo de ipsa essentiali. sicut accipit in ꝓposito. & ē sic quentens q; natura singularis nullo mō est illud in quo plura cōueniūt. & sic vniuersaliter de omni re singulari. Cū ergo res singularis nullo mō est cōis pluribus. in ipsa nō potest fundari intentio alicuius vniuersalis. q; vniuersale & cōe idem sunt. Excludamus ḡ naturā singularē ratiōz fundamentū nō quentens alicui istoz quinq; vniuersaliū.

Et sciendū est primo q; in omni natura vniuersalitet

potest fundari tam intentio prima q̄z intentio secunda. siue vniuersalis siue particularis. quia nō est aliqua natura quin possit cōcipi tam simplici conceptu. id est. actu simplici intellectus. q̄z conceptu comparato. id est. actu intellectus compositio.

¶ Et sciendū est q̄ in omni natura singulari potest fundari intentio singularis vel individui. Et in omi natura vniuersali p̄t fundari intentio vniuersalis. Sed quedā vniuersaliū naturaꝝ sunt trāscendētes. vt ens res aliquid ⁊ vnū. Et quedā sunt i quodā determinato genere collocate vt substantia. corpꝰ. animal. homo. bos. Substantia velut caput i hoīe supremū. Corpus velut colli. Animal instar ventris. homo bos infimū velut pedes hoīm. ¶ In naturis cōibus primo mō fundant intentiones vniuersaliū trāscendentiū. Et in naturis cōibus secūdo modo fundant hic hec vniuersalia.

Relinquam⁹ ergo naturas vniuersales primo mō acceptas esse debita fundamenta intentōis secūde. ⁊ loquamur de naturis cōibus secūdo modo acceptis. ¶ Hoꝝ autē quedā sunt per se in p̄dicamento. ⁊ quedā p accidens. q̄ accidunt illis que sunt p se in predicamentō. Si primo mō. vel ptinet p se ⁊ ordie directo. scōm sub ⁊ supra Uel a latere ⁊ ordie indirecto Si primo mō vel est p̄uenies natura pluribus singularibus ⁊ nūero differentibus tm̄. Uel pluribꝰ naturis specifice distinctis vel differentibus. Si primo mō. sic est fundamentū speciei specialissime. Ām fundamentū speciei specialissime est natura cōicabilis vel p̄dicabilis tm̄ de singularibus. Si ꝟo secūdo mō. sic est natura cōicabilis naturis vniuersalibus sub se ptinēs directe. ⁊ sic est fundamentū generis. Ām fundamentū generis est natura p̄dicabilis de pluribus naturis specifice distinctis in quid. ¶ Sed si ptinet p se i genere ⁊ ordine a latere. sic est fundamentū differentie. Si ꝟo p accidēs ptinet in p̄dicamento ⁊ p reductōnē. Aut est accidens p̄prius quod causat ex p̄prijs principijs intrinsecis illius cui accidit. ⁊ sic est fundamētū p̄prij Uel inest ei p causam extrinsecā. ⁊ sic est fundamentū accidentis quod est quintū vniuersale. Exempla hoꝝ sequūtur.

Nota q̄ quelibet differentia diuisiua generis generalissimi dicit suprema q̄ nō est ei aliqua differentia superueniēs ⁊ ois differentia constitutiua speciei specialissime. vltima differentia eo q̄ vltra eam nō est aliq̄ saltem formalis ⁊ specifica. ⁊ ois differentia que est inter supremā ⁊ vltimā. dicit differentia intermedia. Illud g̃ in quo sunt at differentia sūpma est natura p̄dicabilis de pluribus differentibus specie. cui nō superuenit alia differentia. Et fundamētū differentie intermedie est natura p̄dicabilis de pluribus differētibꝰ specie in quale substātiale. cui superuenit alia differentia. ¶ Fundamentū differentie vltime est natura p̄dicabilis de pluribꝰ nūero tm̄ in q̄le substāle.

¶ Nota q̄ in suprema natura cōi que est directe in predicamento fundat intentio generis generalissimi. ⁊ i infima natura cōi species specialissima fundat. ⁊ in omni natura cōi media. genus subalternū. ⁊ species subalterna. Genus ꝟo subalternū dicit in cōparatōe ad superiora. Species nempe subalterna in cōparatōne ad inferiora.

In natura specialissima in cõparatõne ad suplora fundat species subalterna sicut in alijs. Sed in cõparatõne ad inferiora nõ fundat genus in ea natura specialissima. Sed in vtraq; cõparatõne videlz ad inferiora ⁊ suplora. illa natura dicitur species precise

Fundamentũ ergo generis/ est natura predicabilis de pluribus differentib⁹ specie in eo q; quid. Fundamẽtũ ergo speciei est natura p̃dicabilis de pluribus differentib⁹ nũero solũ. in eo q; quid. Fundamentũ differẽtie est natura p̃dicabilis ꝺ pluribus in q̃le substãle Fundamentũ differentie est natura p̃dicabilis ꝺ pluribus differentib⁹ specie in quale substantiale. ⁊ loquendo de differentia scõm q; est aliqꝺ cõe ad differentiã intermediã ⁊ differẽtiã supremã. Fundamentũ ꝓprij est natura p̃dicabilis de pluribus differentib⁹ nũero. in quale accidentale ꝙuertibiliter. Fundumẽtũ accidentis est natura p̃dicabilis de pluribus in quale accidentale nõ ꝙuertibiliter.

Has autem aptitudines ⁊ ꝓprietates/ presupponit intellectus in natura tanq̃z fundamẽtũ sine quo nõ sufficit fundare has intentiões secũdas. Ubi ergo talis aptitudo nõ potest repiri ꝙuenies alicui p̃dicatoꝝ vniuersaliũ. ibi nõ est ꝙueniens fundamentũ alicui⁹ intentõnis. vñ q; intellectus nõ repit in homĩe aptitudinẽ predicandi de pluribus differentibus specie. ideo in eo nõ potest fundare genus. ⁊ sic de alijs. ¶ Intellectus ergo fundandi dictas intentõnes secũdas presupponit naturas ⁊ ꝓprietates in eis super quibus fundat intentõnes illas fundandas. ¶ Et sic patet q̃stum ad primũ capitulũ

Confirmatio huius in exemplo artificiali

In fundamento cuiuslibet edificij oportet primo respicere fundamẽtuz q; sit ꝙueniens fundamentũ. q; ex ei⁹ stabilitate dependet tota firmitas operis. vt patet discurrendo p̃ singula edificia. ⁊ p̃cipue in edificatione domus. ciuitatis aut ecclesie ¶ Intellectus ergo artificialiter fundare volens intentõnes logycales. putile sibi existit vt videat quibus intentionibus. que fundamenta correspõdent. Et q; (vt dicit. primo de generatõne.) etherogenia cõponitur ex homogenijs. ideo ad cognoscendũ etherogenia. necesse est primo scire homogenia. cum sint eoꝝ partes. et cognitio partiũ p̃supponit ad pfectã cognitõnem totius (vt inqt phũs primo politicoꝝ.) Ideo si quis logycales cupit cognoscere intentõnes oportunũ est certe sibi fundamenta subtiliter in mente reuoluere. ne deficiente fundamẽto a tramite veritat⁹ declinet. ꝑz ꝫ dictoꝝ ꝓfirmatio. primi capituli. ¶ Sequitur secundum

Quantum ad secundũ capitulum.

Uidendum est primo/ que sit natura predicabilis in eo q; quid, ⁊ que in eo q; quale ⁊c.

¶Illud predicatur in eo q̄ quid quod est quid rei
& substantia realis. vel habens modū substantie. qō est alteri substare.
Et qđ fundamentū generis substat fundamento differentie. ideo fundamentū generis dicit p̄dicari in eo q̄ quid. Et qđ spēs sic se hz ad differentiam individualē sicut genus ad differentiā specificā. ideo species p̄dicatur in quid de individuis. q̄ modū totius. genus ℞o q̄ modus partis respectu speciei. vt patet. Vel ō dr predicari in quid. sicut cōiter dicit. illa natura ō dr p̄dicari in quid. q̄ quā pōt rīndere ad questiōnē factā per quid
¶Et illa natura ō dr p̄dicari in quale. qō se habet vt alterū informās. & si illud informās sit de essentia speciei. tūc dicitur predicari in quale substātiale. & si sit preter essentiā speciei. sic q̄ sit accidēs sibi. tūc ō dr p̄dicari in quale accidentale. Et hoc dupliciter. Vel ꝓuertibiliter. vel nō ꝓuertibiliter. si sit ꝓuertibile cum specie tunc ō dr p̄dicari in quale accidentale ꝓuertibiliter. Et si sit p̄dicatū in quale accidentale & pluribꝰ spēbus cōueniat. vel est tale a quo species realiter & actualiter pōt separari & sic est accidens q̄ accidens separabile. vel est tale a quo spēs realiter & actualiter nō pōt separari. & sic est accidens inseparabile. ¶Exemplū primi. vt albū respectu hominis & bouis. Exemplū secūdi. vt simitas respectu nasi. & nigredo respectu corui & ethiopis. ¶Vel illud ō dr p̄dicari in quale. q̄ qō ꝓuenienter respōdetur ad questiōnem factā q̄ quale. &c.

Ut tamen lucidius appareat qne sit illa natura per
quā naturā possumus sic vel sic respōdere. ℙRo quo sciendum est q̄ in natura specifica ꝓtingit quattuor reperiri. scz duo priora & duo posteriora Duo priora vt duas ptes essentiales. ex quibꝰ ꝓstituit essentia speciei. Duo posteriora vt duas ptes accidētales ipsam spēm ꝓsequētes. vna quidē illarū partiū cōis est pluribꝰ spēbus & denominat genus. & alia ē ꝓpria & ō dr differentia. ¶Similiter istorū accidentiū vnū est ꝓprium spēi & aliud est cōe vel cōueniens pluribus. ℙRimū accidens videlz ꝓprium ineſt rōne vnius partis scz differentie formalis. & alterā q̄dem videlicet accidens q̄ accidens ineſt rōne alterius ptis. scz rōne materie. Exēplū primi. sicut risibilitas ineſt homini ratiōne rōnalitatis. Exemplū secūdi. sicut albedo pōt dici ineſſe hoi rōne corpis. qđ olī corpibꝰ ineſt albedo.

Videamus ergo qualis sit aptitudo horū quattuor
adinuicem. Capiamus igit exempli gratia. naturā hois ꝙ natura specifica. cuiꝰ nature sunt due ptes priores essentiales. scz rōnale & animal duo etiā accidentia sicut risibile & albū. ℙRs ergo illa est prior. que ē cōis. videlicz animal ō dr habere modū substantie. hoc est. ꝙ qđlī substitenti respectu ptis ꝓprie scz differentie. qđ ei substitat pars ista & reliqua informat siue actuat. qui modus est modus qualitatis. Una ergo istarum partiū ō dr predicari in quid. i. q̄ modū substantie. & alia i eo q̄ quale hoc est q̄ modū qualitatis. Sed licet ille modus ꝓueniat vni in cōparatiōe ad aliud nō tñ sic vnū p̄dicat de alio sed de toto. qđ vnū nō substat alteri nisi ꝓut est in toto nec ecōtra alterū informat.

Duo etiam accidentia ꝓdicabilia sunt in eo ꝙ quale quia vtrūq; se habet vt forma. qualitas ⁊ actus respectu speciei licz nō vt actus primus. qz solū talis actus est actus specific⁹. sed informat vt actus secūd⁹. ⁊ forma secūda ⁊ q̄litas secūda. ⁊ aduenīūt ei nature specifice post suū esse ꝓpletū ꝙ actū primū. ⁊ sicut pars cōis vel potentialē habet modū substantie respectu ei⁹ ꝓpue ⁊ actualis. sic natura specifica ex istis ꝙbus ꝓstituta est potentialis respectu vtriusq; accidētis. Et ambo accidentia hūt modum informātis respectu nature specifice. sicut risibile ⁊ albū respectu hominis accidentia sunt. vnū tñ imediatius homini inheret q̄z alterū. Quia accidēs ꝓpriū immediate informat naturam specificā. sed accidens cōe mediate mediante individuo. Nā natura hūana nō est alba nisi qz socrates est albus. hec duo respectu eiusdez nature specifice hūt modos essendi q̄litatis. ⁊ etiā modū ꝓdicandi q̄litatis. Et ꝙ hoc differūt a duabus ꝙbus prioribus.

Est ergo pars potentialis fundamentū generis pars vero formalis fundamentū differentie. Sed natura specifica ꝓstituta ex his duabus ꝙbus est fundamentū speciei. Patet ergo ꝙ illa natura in qua genus fundat sit ꝓdicabilis in quid. ⁊ illa natura in qua differentia fundat est ꝓdicabilis in quale. ⁊ ꝓpter eandē rōnem fundamentū ꝓpriū ⁊ accidentis eodē mō sunt ꝓdicabilia. Et quia natura specifica eodē modo se hz ad differentiā individualē sicut genus ad differentiā. ideo ꝓdicat natura specifica de individuis in quid sicut gen⁹ de spē.

His visis redeamus ad ꝓpositum.

¶ Modus fundandi genus talis est. Concipio aliquā naturā absolute precindendo ⁊ abstrahendo eā ab omni inferiori. hoc est intellige naturam ⁊ nō intelligo aliqō eius inferius qō est abstrahere eaz a suis suppositis ⁊ inferioribus. Abstrahere enim est intelligere vnū nō intelligendo aliud. Et sit natura illa gra exempli natura alal que est conueniens fundamentū generis scōm doctrinā precedentē. In hac natura reperio istā ꝓpietatem ꝓdicabilitas de pluribꝰ deinde cōcipio illa de quibꝰ natura illa dr ꝓdicabilis veluta naturā humanā ⁊ asininā ⁊ in his reperio istā ꝓpietatē q̄ est subiicibilitas alicui tunc quantum ad fundationē vniuersalis nō requiritur vlterior ꝓcessus nisi cōparando naturā ad illa inferiora adhuc video an ille nature subiicibiles differūt numero vel specie. Alterius video an natura alalis sit ꝓdicabilis de illis in eo ꝙ quid secūdū regulā prius dictam.

Omnibus his visis comparo animal ad hoiem sub rōne ꝓdicabilitatis sic dicendo mentaliter. hō est alal. asinus ē animal ⁊ respectus ꝓs hāc collationē intellectus in alali dicit gen⁹ ⁊ in hoie ⁊ in asino dicitur spēs. ⁊ eodē modo quo fundatur intētio generis in cōparatione ad suas spēs ita etiā fundat intentio speciei in cōparatione

ad indiuidua dempta hac ꝓticula (differentiꝫ ſpēm) ⁊ in loco eius poſita hac ꝓticula differentiꝫ numero tātū. ⁊ vbi prius cōcipiebā q̄ iſta de quibus natura p̄dicabilis erat. (differebāt ſpē) hic oportet cōcipe illa que differunt tantū numero.

Differentia fundatur ſicut genus hoc excepto nō predicatur in quid ſed in quale ſubſtāciale. Et ꝓpriū ſicut ſpecies niſi vbi dicimus ꝓpriū p̄dicat in quid. hic dicim⁹ ꝓpriū eē p̄dicatū in quale accidentale cōuertibiliter. Et accidēs fūdat ſicut differentia niſi q; fundamentū eius eſt predicabile in quale accidentale nō conuertibiliter. Singulare fundatur ſup ꝓprietatē predicandi de vno ſolo vt intellectus cōcipiēs naturā ſortis. iuenit in hac natura ꝓprietatem p̄dicandi de vno ſolo ⁊ ſub rōne huius ꝓprietatis cōparat ſortem ad ſeipm. ſic dicendo. ſortes eſt ſortes. ⁊ nūc intentio fundata in cōparatiōe hac dicitur ſingulare in ſorte. ⁊ ſic ſcōm aliā ⁊ aliam rōnem cōparandi fundat alias ⁊ alias intētiones vt intellectus cōparans ſortē ad ſeipm ſub rōne idemtitatis fundatur intentio idemtitatis ⁊ intellectus comparans ſortē ſenem ad ſeipm puerū fundat intentionē differentie que eſt relatio rōnis.

Nota vniuerſaliter ad fundandum quācunq; intentionē primo accipies diffinitionē intentiōis fundande ⁊ videas ſi poteris reperire ꝓprietatē cōuenientē intentioni in illa re in qua ē fundabilis cōparabis iſtā rem ad illam reſpectu quoꝝ ꝓuenit ei illa ꝓprietas. Et intentio cōſurgens ex hac cōparatione in re que hꝫ hāc ꝓprietatē erit illa cuius prius accipiebas diffinitionē. Exemplū huius accipio diffinitionē ſpeciei que eſt p̄dicatū de plurib⁹ differentibus numero tantū in eo q̄ quid. In homine reperies ꝓprietatē cōuenientem huic. s. hāc ꝓprietatē de plurib⁹ differentib⁹ numero tātum i eo q̄ qd.

Comparabis tūc hominem ad illa reſpectu quoꝝ ſibi ꝓuenit illa ꝓprietas realis. vt puta ad ſortem ⁊ ad platonem. ⁊ tūc reſpectus ſequens iſtā cōparatōnem in hole erit ſpecies cuius p⁹ habebas diffinitōnē. ꝓprietas p̄ſuppoſita ad fundandū primā intentōnē eſt intelligibilitas. Nā ſi res ſit intelligibilis in ea pōt fundare intentio prima. que eſt ſeq̄la actus ſimplicis. ſicut intentio ſecunda eſt ſeq̄la actus cōparati. ⁊ ideo in oi illo pōt intentio prima fundari q̄ ſimplici actu poteſt apprehendi. Intentio ſecūda nō ſolū p̄ſupponit rem eſſe intelligibilem ſed etiā referibilē ⁊ cōparebilē. ⁊ hoc ſcōm aliquā habitudinē q̄ nō ineſt rei ex ſua natura. ſed ſolū ex cōparatōne intellectus. Nā ſi intellectus compat ſortē ad platonē ſub rōne paternitatis nō fundat relatōz rōnis. q; illa relatio ſcōm quā ē ꝓparatio ꝓſequit extrema ex natura extremoꝝ. ſed ſi intellect⁹ cōparat ſortem ad platonē ſub rōne paternitat; tūc nō fundat relatōnem rōnis. q; illa relatio ſcōm q̄ eſt cōparatio ꝓſequitur extrema ex natura extremoꝝ, ſed ſi cōparat hominē ad ſortē ſub

rõne ꝓdicabilitat⁹ ⁊ ad aĩal sub rõne subĵcibilitatis. tũc seq̃la vtriusq̃ cõparatõnis est relatio rõnis ⁊ intentio secũda.

Nota ꝙ res scõm se in qua fundat intentio secũda,

nõ est immediatũ fundamentũ intentõnis secũde. sed res sub esse cognito. ⁊ sic quodãmodo dependet ab intellectu inq̃ztuz cognito. q; aliter intentio secũda nõ esset relatio rationis. scz si immediatũ fundamentũ ⁊ terminus essent entia realia. sed q; imediatũ fundamentũ ei⁹ ⁊ termin⁹ sunt entia quodãmõ rõnis. ideo rõne eaꝝ dependẽtiũ ab intellectu põt dici rõnẽ ab intellectu dependere. saltẽ relatõnem rõnis. nõ tñ res sub qua ocunq̃ esse cognito est imediatũ fundamentũ intentõnis secũde. sed res sub esse cognito ⁊ cõparato. ⁊ res sub esse cognito absolute est imediate fundamentũ intentõis pme. ⁊ sic illud qõ est immediatũ fundamentũ intentõnis pme. est remotũ mediatũ ⁊ secundariũ fundamentũ intentõis secũde. In quocũq̃ tñ põt vnũ fundari põt ⁊ reliquũ fundari q; qõ põt cõcipi conceptu absoluto simplici etiã conceptu põt concipi collatiue. ex quibus diuersis actib⁹ ꝙcipiendi originant ille intentõnes diuerse. ¶ Et sic patet secundũ capitulũ

Quantum ad tertiũ capitulum

Iam supereſt dicere de istis intentõnibus/ Et ꝓmo de istis scõm se Deinde comparando ipsas ad sua fundamenta. ⁊ postea cõparando vnã intentionem ad aliam.

Est g̃ ꝓmo sciendũ ꝙ duplex est actus intellect⁹. scz simplex quo intelligit tñ vnũ terminũ. ⁊ cõposit⁹ quo cõponim⁹ vnũ terminũ cum alio. Exẽplũ primi. vt intellectio hois. Exẽplũ secũdi vt intellect⁹ h⁹ ꝓpõis est hõ. ⁊ hi duo act⁹ sunt entia absoluta. ⁊ eoꝝ seq̃le sunt entia respectiua. Tñ sicut ꝓducẽs albedinẽ ꝓducit ꝓpter similitudinẽ. sic intellectus ꝓducẽs primũ actũ in ſoite ex ꝓpte seq̃la act⁹ illi⁹ ꝓducent⁹ intentõnẽ primã. ⁊ ꝓducẽs actũ secũdũ eodẽ mõ ꝓducit intẽtõnẽ secũdã ¶ Intentio g̃ prima est seq̃la act⁹ simplicẽ. Et secũda intentio est seq̃la act⁹ cõpati. Ens g̃ rõnis siue intentõnis dividit in has duas intentões tanq̃z in primas suas spẽs. ¶ Et intentionũ secũdaꝝ alia ꝓplexa. alia incõplexa. Incõplexoꝝ alia fundata sup aliquã ꝓprietatẽ ptinentez ad ꝓdicatõnẽ. alia nõ. vel sic alia q̃ se ptinens ad predicatõnẽ. alia nõ. sicut identitas vel diuersitas. Incõplexũ q̃ se ptinẽs ad ꝓdicatõnẽ. idẽ est qõ extremũ ꝓpõis. Et dividit in subiectũ ⁊ ꝓdicatũ. ¶ Predicatũ aliud ꝓdicat de plurib⁹. aliud de vno solo. ⁊ illud est singulare. si de pluribus sic est vniuersale. ¶ Universale aliud ꝓdicat in quid. aliud in quale Universale in quid hoc est ꝓdicatũ de pluribus in quid. Aliud de pluribus differentibus specie q̃ modũ partis. sic est genus. vel differẽtib⁹

numero tātū i eo q̄ q̄d ⁊ sic ē p modū totiꝰ ⁊ sic ē spēs. ⁊ sic vt ptz hñtur duo ꝓma vniuersalia. Rursū predicatū de pluribꝰ in q̄le aliud in q̄le substātiale. aliud in q̄le accītale. Si in quale substātiale sic ē dcta. ⁊ sic vel hz dctam sub se vel nō. Si nō. sic ē differēta ultima. Si sic vel solū sub se vel sub ⁊ supra. primo ē dcta suprema. secūdo mō est dcta intermedia. Rursū predicatū accītale diuidit in q̄le accītale q̄uertibiliꝰ ⁊ nō q̄uertibiliter. Primo ē ꝓpriū. secūdo mō ē accīs Itē cōplexū aliud cōplexū cōplexione prima. Aliud cōplexione secunda. Primo mō sic ē enunciatio. secūdo mō sic est argumētū. ⁊ hoc dupliciꝰ. vel hz euidētiā a se vel a suo simili. si a simili. sic ē exēplū. si a se vel ꝓpter sequi fundamēraliter ex antecedente. ⁊ sic ē inductio vel ex virtute alicuius medij. ⁊ si sic vel illud medium ē tantū virtualiter inclusū vel expressū. Primo ē entimema. secūdo mō ē syllogismus. ⁊ sic vel ꝓpter sequi vere ex antecedēte vel virtute alicuiꝰ medij expresse. vl ꝓpter sequi ex antecedēte. ⁊ sic posito ⁊ cōcesso. vel tātū apparēter. Si primo mō sic ē syllogismus simpliciter. Si secūdo mō. sic est syllogismus elenchus. ¶ Syllogismus simpliciter diuidit i syllogismū pcedentē ex ꝓpriis principiis ad ꝓpria ⁊ sic ē syllogismus demōstratiuꝰ. vl a cōibus ad ꝓpria. ⁊ sic ē syllogismꝰ topicꝰ. ⁊ sic patz qualiter attendit ordo suprioritatis ⁊ inferioritatis inter has intentiones ⁊ omnis dubitatio est vnuocis propter hanc q̄ est syllogismi in syllogismum verum ⁊ elenchum. ⁊ sic patet quantum ad tercium.

Quantum ad quartum capitulum

Nunc de comparatione ipsarum intentionū Jam ponamus exempla.

Primo cōparemus genus ad suū fundamentū. vt in ista ꝓpositiōe. aial est genus. Distinguendū ē de ꝓpositō eo q̄ pōt sumi formaliter vel fūdamētaliter. Si fūdamētaliter distinguendū ē viteriꝰ penes fūdamētū in quo ⁊ sup quo. Fūdamētū i quo ē natura in qua ē ꝓprietas ratiōe cuiꝰ fundat intētio. Fundamētū sup quo ē ipsa ꝓprietas sup qua fundat intētio ⁊ a q̄ ꝓprietate mouet intellectꝰ ad fūdādū intentiōz. Si genꝰ accipiat fūdamentaliter prio sic ē ꝓpositio ēnalis q. ivē ōe ē ipō ꝓpositū vt aial ē aial. q. aial ē natura i q̄ genꝰ fundat Sz ꝓ fūdamēto sup quo hoc ē secūdo mō sic distinguendū ē viteriꝰ verū in ꝓcreto vel abstracto si prio sic ē ꝓpositio denolatiua. ⁊ ē equalens huic aial ē ꝓpositibile ō pluribus differentibꝰ spē in q̄o. Si in abstracto. sic ē ꝓpositio impossibilis Si genus sumat formaliter adhuc pōt sumi dupliciter vt q̄d vel vt modus. prio sic ē ꝓpositio falsa. q. denotat genus ēe de q̄ditate ⁊ essentia animalis. Si secundo modo sic est predicatio vera ⁊ denolatiua q. sub mō generis intelligitur aial in cōparatione ad suas species.

Pro quo notandum est q̄ sicut lumen est illud

quo albedo videt siue quo termiat actū videdi. ⁊ tñ ip̄m lumē nō vide/
mus vt quid sed vt quo. ⁊ ideo p̄t dici quasi modus videndi respectu
albedinis. sic q̄ñ intelligo q hō est aial. asinus est aial est illud qđ intel
ligit sub rōne generis. sic q intellectio terminat ad aial ⁊ nō ad genus
sed gen⁹ est modus quo intelligit ⁊ nō est illud q intelligit nisi in ali⁹
quo actu reflexo. sicut intelligit oīs intentio scōa. q primo intellectus
intelligit rem sub intentōe ⁊ postea intellect⁹ reflectit se supra intētōz.
¶ Unde licet genus sit illud quo aial intelligitur ⁊ hoc actu directo. vt
hō est aial. asin⁹ est aial. ⁊ etiā illud q intelligit cū aiali actu reflexo vt
hic. aial est gen⁹. tñ vtroq; mō gen⁹ est mod⁹ aialis. q; licz scōo modo
sit illud q intelligit nō tñ intelligit eadē intellectiōe q̄ intelligit animal
q requiritur ad hoc q esset quid respectu animalis.

Unde eadem intellectione qua intelligō hoīem.

intelligo aial ⁊ oē qđ est superius ad aial sicut eadē visione qua video
albedinez video colorē ⁊ q̄litatez. ⁊ iō hec p̄dicatio est vera. sumendo
p̄dicatū vt qđ. hō est aial. licet nō est. sic de aiali ⁊ genere. q; aial intelli
git intellectiōe directa ⁊ gen⁹ intellectiōe reflexa. q̄ñ ergo aliqđ p̄dica/
tū ē illud quo intelligit intellectiōe subiecti. tūc est qđ respectu subiecti
⁊ q̄ñ aliqđ p̄dicatū est illud quo intelligit intellectiōe subiecti tunc est
mod⁹ subiecti. ⁊ sic p; q hec p̄dicatio. aial est gen⁹. est vera vt modus.
falsa vt qđ. Eodem mō rñdet ad istas predicatiōes. hō ē spēs. rōnale ē
dis. risibile ē ꝓpriū. albū ē accns. ⁊ qcqđ predicat sub alio illoz modo
tū predicādi ꝓprie predicat ⁊ qcqđ ecōuerso mō predicat ipropie. hec
ꝑ predicatio ē ꝓpria. hō ē aial. ⁊ hec ē ipropria. aial ē hō. opposita pre/
dicati primi modi. ⁊ sic dicendū est de aliis.

Notandū q hoc argumentū nō valet. animal

essentialiter predicat de pluribꝰ differentibꝰ spē vt de hoīe ⁊ de asino.
ergo aial ē essentialiter genus. Et si dicas q de quocunq; predicat dif/
finitio cum hac determinatione essentialiter ⁊ diffinitum potest dici q
nō est verum. quia quādoq; potest ly essentialiter habere aliquē spe/
cialem modum respectu diffinitionis quem nō potest habere respectu
diffiniti. sicut accidit hic.

Ideo distinguendum est de antecedente eo q ly

essentialiter potest determinari predicatum vel modum predicandi.
Primo modo est falsum eo q denotat q hoc predicatum. s. predicari
de pluribus differentibus specie esset de essentia animalis. Secundo
modo est verum quia denotat q animal modo essentiali ⁊ per se predi
catur de suis inferioribus speciebus. ⁊ sic finitur quarta pars.

Sequitur quintum capitulum

Quantum ad quintum capitulum

IAm quo ad quintum videamus que intentiones quibus aliis intentiõibus cõueniãt. q̃ que intentiones a quib⁹ remoueri debeant q̃ prio de his quinq; vniuersalibus vt sciamus q̃ vniuersale de quo vnũ predicabile predicatione deponamus q̃ quid illoꝝ nõ potest p̃dicari de eo ad qđ cõparatur predicatione alia. Scies primo q̃ duplex est predicatio. s. eẽntialis q̃ denolatiua. Est enĩ predicatio essentialis quãdo predicatũ est de essentia subiecti. vt hic hõ ẽ aial. genus est vniuersale q̃ hoc accidit qñ in predicato in cõparatione ad subiectũ fundat intentio generis speciei vel differẽtie. Vnde q̃ predicatur vt genus p̃dicatur essentialiter vel vt species vel vt differentia. sed q̃ p̃dicat vt ꝓpriũ vel vt accñs. hoc ẽ qñ in p̃dicato in comparatione ad subiectũ fundat intentio ꝓprie vel accidentis. tũc illud predicatũ dicit denolatiuũ subiecti q̃ ẽ p̃dicatio denolatiua. Scies etiã q̃ nulle due spẽs sub eodẽ genere cõtente p̃dicant de seinuicem predicatiõe essentiali. qr tũc de eodẽ p̃dicarent opposita. qr vtraq; generis vltima diuisiua opponit alteri. Etiã scies generaliter q̃ ois intentio secũda fundata sup aliquo fũdamẽto predicat de eo predicatõe denolatiua sicut accñs ꝺ subiecto sup quo nõ põt fũdari talis intentio ꝺ illo est impossibilis predicatio. Exemplũ primi vt homo est species. Exemplum secundi. sortes est species. vel homo est asinus.

His positis cõparemus primo genus ad speciem secundo speciem ad genus deinde speciem ad dñam. q̃ differentiã ad speciem. q̃ sic deinceps. Si quaratur qualis predicatio est illa. genus ẽ spẽs põt rñdens distinguere tam de subiecto q̃ de predicato eo q̃ ambo pñt sumi fundamentaliter vel subiectũ fundamentaliter. q̃ predicatũ formaliter vel subiectũ formaliter q̃ predicatũ fundamẽtaliter vel vtrũq; formaliter. Si subiectũ sumitur fundamentaliter q̃ predicatũ etiã tũc est predicatio impropria q̃ indirecta opposita. p̃dicatũ prio mõ diuiꝺ per se. hoc ẽ spẽs de genere q̃ ẽ talis qualis ẽ ista. animal est hõ. Vel aliter põt rñdens distinguere de fũdamento penes fundamentũ in quo vel super quo. vt dictũ est prius. Si vtrunq; capiatur prio fundamento sup quo sic est predicatio falsa. qr est talis qualis ẽ illa predicabilitas de pluribus differentibus specie ẽ predicabilitas de plurib⁹ differentib⁹ numero tãtuꝫ. Si vtrũq; sumat ꝓ fundamẽto in quo sic est predicatio impropria q̃ ẽ talis qualis ẽ ista animal est hõ. Si subiectũ sumatur fundamẽtaliter q̃ predicatũ formaliter distinguendum est viteri⁹ de predicato eo q̃ potest sumi ꝓ specie specialissima. vel ꝓ specie subalterna.

Si primo mō. sic est impossibilis. qz in genere fundamētaliter nullo mō
pōt fundare spēs spālissima. Si scōo mō. distinguēdū est vlterius penes
hoc qō pōt sumi vt quid. vel vt modus. Si primo mō ē impossibilis. qz
intentio nō est de quidditate rei. Si scōo mō sic est vera ꝛ denolatiua. ct
est talis q̄lis est ista (aial est spēs subalterna) ꝛ p̄dicatū est modus quo
intelligit subm̄ aial ꝛ nō in qd. i. de qdditate subiecti. siue capiat p̄ specie
fundata in aiali subiecta generi in cōparatōne ad sua supiora directe i ge
nere. Uel p̄ spē subiecta differētie fundata in aiali in ꝓparatōne ad dcas
supiores q̄ sunt de essentia eius. lz sint in genere a latere. Uel p̄ spē sub
tecta accñti. q̄ spēs in aiali fundat in ꝓparatōne ad accñs. Prima spēs ē
conelatiuū generis. secūda differentie. tertia accñtiꝫ. Quibus his mōis
hec est p̄dicatio denolatiua (genus est spēs) sumendo subm̄ fundamen
taliter p̄ fundamento in quo. ꝛ p̄dicatū formaliter vt modus.

Quo ad tertiū membꝝ distinctionis Si subiectum
capiat formaliter. ꝛ p̄dicatū fundamētaliter. sic est p̄dicatio falsa oi mō
Si capiant formaliter vtrūq. distinguēdū est vlterius. qz vtrūq pōt su
mi vt qd. ꝛ tūc est p̄dicatio falsa. qz si esset vera in illa p̄dicatōe p̄dicatū
esset de essentia subiecti. vel subiectū esset de essentia p̄dicati. qō ptz in
hac p̄dicatione. qz ly de dicit circūstantiā cāe materialis vl formalis. q̄
ptes solū p̄dicāt essentialiter. qz sic ide esset pars sui ipsi⁹. qz qd est ps
generis est pars spēi. cū vtrūq in diffinitōe vtriusq ponat. qz si ly spēs
teneat vt qd. est pars generiꝫ. qz nihil ōz de essentia alterius nisi pars. q̄
spēs tūc est pars spēi. Minor ofdit sic. in illa p̄dicatōne (hō est hō) p̄di
catū nō est de eētia subiecti. sed de tota eius eētia. Si etiā vtrūq su
mat vt modus est falsa. qz scōe intentōes vt mod⁹ opponūtur sicut scōe
intentōnes vt qd. qz sꝫ illud qō terminat actū intelligendi est qd. ꝛ illud
quo aliud intelligit est modus. Oportz g̃ q̄ si vna intentio sit illa q̄ alia
intelligitur q̄ alia intētio sit illa qō intelligit. ꝛ ꝙ hīs est impossibile q̄
vtraq intentio sit modus alterius. saltē in eadē p̄dicatōne. licz nō sit im
possibile in diuersis predicatōnibus.

Si subiectū sumatur vt quid p̄dicatū vt modus.
p̄ specie specialissima adhuc est falsa. qz gen⁹ formaliter nullo mō pōt
intelligi in ꝓparatōne ad sua inferiora sub rōne speciei spālissime. qz sic
intelligeret predicatū de plurib⁹ solū nūero differentib⁹. qō est falsum
qz hz sub se genus generalissimū. ꝛ genus subalternū. q̄ differūt specie
¶ Si predicatuz capiat vt modus. siue p̄ specie subalterna siue p̄ spē
subiecta differentie. siue p̄ spē subiecta accñti. est vera. qz in genere in
ꝓparatōne ad vniuersale pōt fundare spēs subalterna. ꝛ i genere in cō
paratione ad ly in quid. q̄ est dña vniuersalis. pōt spēs fundare que est
subiectū differentie. ꝛ in genere similiter in compatione ad vtrāq eius
speciē. scz ad genus generalissimū ꝛ ad genus subalternū. pōt fundare
species subiecta accidenti. cum vtraq eius species sit sibi accidens

¶ Ad spēs primo mō distinguit vtr vtrūq; sumitur vt quid. vel vt modus. vel subiectū vt dō t predic atū vt modus. vel subiectū vt modus t ꝓdicatū vt quid. ¶ Primo mō t secō mō est ꝓdicatio falsa t hoc nisi spēs teneat ꝑ spēm specialissima. qr nec genꝰ pōt esse modus spēi spāliss̄ime nec spēs specialissima est modus generis. qr in neutro illoꝝ pōt ꝓprietas reperiri sup quā pōt fundare illa intētio. ¶ Si sumat ꝑ spē subiecto sic est vera tam ꝑ primo q̄ ꝑ secō t tercio in genere pōt spēs esse subiectū generi. s. vniuersali. t sic spēs ē modꝰ. t in spē subiecto pōt genꝰ fundari. t sic genꝰ est modus spēi. sic ꝓz q̄liter talis ꝓdicatio ē t q̄liē nō

Et nota q̄ predicatū in quale habet se per modū in-

formantis alterꝝ t vt facientis differre. sicut fundamentū ꝓdicati in qđ se habet ꝑ modū subsistentis alteri t facientis ꝓuenire. Et si sic vel tūc facit differre essentialiter et qđitative. sic q̄ illud sit de essentia eiꝰ q̄ dr ꝑ ipsum. sicut rōnale facit hoīem essentialiter differre ab asino. qr est ꝑ essentia eius hois. qr facit differre ꝑ ipsum rōnale. t illud fundamentū hois dr subāle siue essentiale. Si facit accīntaliter t tūc dr accīntalis. t si sic. vel facit differre accīntaliter ita q̄ sit ꝓuertibile cū eo qđ sic facit differre ꝑ illud. t sic est dra accīntalis ꝓpria. t si illud ꝓdicatū in q̄le accidēt tale excedit subm̄ de quo ꝓdicat. vel predicatū excedit a subiecto sic q̄ illud ꝓdicatū nō est ꝓuertibile cū eo de quo ꝓdicat. dr tūc dra cōis accidēt alis. Exemplū primi vt risibile respectu hois. Exemplū secūdi vt albū respectu hois. Et qr illa noīa trāssumunt ad significādū intentiones secūdas in ipsis rebus fundandas. vñ hec dictio ꝓposita (dra subālis) trāssumitur a fundamēto intentionis. vt prius a rōnali ad significandū intentiōnē fundatā in rōnali. qr nos inducimur in cognitiōnē istaꝝ relationū rōnis ex cognitiōne suoꝝ fundamentoꝝ. et ab illis accipim⁹ noīa tanq̄z a manifestioribus. Vñ differentia subālis si capiat fundamēntaliter hoc est ꝑ fundamento. sic est nomē prime intentiōnis. t sic sumit prima rie. Si formaliter sic sumitur trāssumptiue t secundarie. t sic est nomen secūde intentiōnis. t sic pōt sumi ꝑ drā in sua cōitate ꝓisa ad oī inferiora. Et eius diffinitio est illa. differentia est ꝓdicatū de plurib⁹ in quale t sic est vna spēs immediate ꝓximēs vniuersale. cū ꝓdicatū i quid qđ est supius ad genus t ad speciē. ¶ Vel pōt sumi ꝑ differentia subāli. t tūc eius diffinitio est ista. differentia est ꝓdicatū de plurib⁹ in q̄le essentiale. t differentia sic sumpta est supior ad supmā intermediā t vltimā. Vel pōt sumi ꝑ drā accīntali. t eius diffinitio est hec. differentia est ꝓdicatū de plurib⁹ in quale accīntale. t illud qđ sic diffinitur est supius ad ꝓprīū. t accns drā accīntalis ꝓprie dē est qđ ꝓprīū. t drā cōis ēdem est qđ accns cōe. facta cōparatione spēi ad genus. hic cōparabitur spēs ad differentiā. Vñ in ista ꝓdicatiōne (spēs est differētia.) si spēs accipiatur formaliter siue ꝑ subiecto siue ꝑ spē subalterna siue ꝑ spē spāliss̄ima. t ꝓdicatū formaliter vt modꝰ. vel ꝑ drā in sua cōitate. vel ꝑ drā accīntali q̄ differentia est vltimā vniuersale. est ꝓdicatio vera. qr tam spēs spēi

alissima ꝙz subalterna. sunt accidentia. qꝝ predicãtur de pluribus differentibus specie in quale accidentale non ꝙuertibiliter. sic patz dicendo (hõ est spẽs specialissima) ꝛ similiter spẽs subalterna de arbore ꝛ plãta ꝓdicantur. Et si spẽs sit accñs sequtur ꝙ ẽ dñã accñtalis. ꝙñia patet ab inferiori ad suũ supius. ꝛ ꝙ ꝙñis sic est vera. Et si differentia accipiatur ꝑ differentia accñtali ꝑpria. vel ꝙ dñã substãtali. sic est impossibilis ꝓdicatio. qꝝ non põt esse vera accipiendo differentiã vt quid. cum sint spẽs distincte vniuersal. nec põt esse vera vt mod⁹. qꝝ de quocũqꝫ ꝓdicatur differentia subãlis vel accñtalis ꝑpria. i. ꝑpriũ vt modus. i illo fundat Et illud in quo fundãtur tales intentões ẽ earꝫ fundamentũ. sed spẽs nõ est fundamẽtũ differentie substãtialis nec ꝑprie passionis. eo ꝙ fundamenta illarꝫ intentõũ nõ sunt directe in genere. vt patet de rõnale ꝛ risibile. quorꝫ vnũ est ꝑ se in genere ꝛ a latere (licet indirecte) ꝛ alterũ ꝑ accidens ꝛ indirecte. sic ergo patet ꝙ vtrũqꝫ est in genere ꝛ indirecte

¶ Sed spẽs siue sumat ꝑ spẽ specialissima siue subalterna est directe in genere. qꝝ vtrũqꝫ est spẽs entis rõnis. ꝛ omnis spẽs est directe in ꝓdicamento. spẽs ergo nõ ẽ fundamẽtũ differentie subãlis nec differentie ꝑprie accñtis. Ñ solũ fundamenta generis spẽi indiuiduo directo. cõtinentur in genere ꝛ ordine predicamẽtali. ¶ Patet ergo qualiter ista predicatio est vera (species est differentia.)

Visio de hac predicatione/Genus est species qualiter habet multiplicem sensum secũduꝫ diuersam acceptõꝫ fundamẽtaliter vel formaliter.

vt quid vel vt modus. Similis distinctio põt aptari oibus ꝓdicatõib⁹ sequentib⁹. Sed qꝝ ꝙsideratio vniuersaliũ formaliter vt quid vel vt modus. est magis logyca. ideo post hanc versabit ꝙsideratio circa vniuersalia solum formaliter accepta ꝑ intentõnibus. Ñ in hac predicatõne Species est genus) sumumendo subiectũ vt quid. ꝛ ꝓdicatũ vt modus est falsa. qꝝ species nullo mõ põt intelligi sub rõne generis nisi ponatur ꝙ species sit genus ad speciẽ specialissimã ꝛ speciẽ subalternã. vel melius ad speciem subiectũ. ꝛ speciẽ predicatũ. qõ est falsum. qꝝ spẽs specialissima ꝙtinet sub predicato. ꝛ species subalterna sub subiecto.

Cum ergo incomplexũ diuidit ꝑ ꝓdicatũ ꝛ subiectũ ꝑprimũ in quo cõuenit sit essentialiter est cõplexũ. ꝛ ita nõ est aliqua res vniuoca ꝙ importat per spẽm. cõis vtriusqꝫ diuisio ꝙ spẽi in specialissimã ꝛ subalternã. vel in subiectũ ꝛ predicatũ. est diuisio vocis in significatõnes. ꝑz ergo ꝙ spẽs cõis istis nõ est genus. qꝝ sola vox est cõis

¶ Si sumat facta distinctõne ꝑ specie sic vel sic. patet ꝙ est falsa. quia in nullo mõ potest fundari genus. nisi ꝙ habet sub se species. sed spẽs specialissima habet sub se tñ hanc speciẽ specialissimã ꝛ illã. ꝛ species subalterna hꝫ hãc spẽm ꝛ illam ꝙ solum differũt nũero.

Si obiiciatur q͡ hec species fundata in homine in
compatione ad sua inferiora ē aliud a specie fundata in asino in cōpa-
ratiōe ad sua inferiora ⁊ relatiōes distinguūtur penes fundamenta q͡
termini distinguūtur specifice. ergo species fundata in hoīe ⁊ in asino
distinguūt specie. ⁊ p̄ ꝯs spēs specialissima est genus. ¶ Respōnsio
relationes que accipiūt totū eē a fundamento ⁊ termino capiūt veram
distinctionē ab illis. sed iste relatiōes nō originātur a fundamēto ⁊ ter
mino sed effectiue ab intellectu. quia intellectus reperit ibi em ꝓprie
tem fundandi hic ⁊ ibi. ergo fundat relatiōes eiusdem rōnis.

Contra istam solutionem argnitur sic. ⁊ p̄mo
contra hic q͡ dicitur rōnem fundandi in hoīe ⁊ in asino esse eiusdē ra-
tionis. puta istas ꝓprietates a quib⁹ intellect⁹ ad fundādū intētiōes
p̄dicas. q͡ ꝓprietas pullulat ex propriis fundamētis subiecti. Cū er-
go alia sunt principia hois ⁊ asini ⁊ alterius rōis. sequit q͡ ꝓprietates
sūt alteri⁹ rōis. ⁊ ex ꝯste intētiōes speciei fūdate sup̄ his ꝓprietatib⁹.

Contra illud quod dicitur intentionem speciei
nō cōicari a fūdamēto ⁊ termino solū. sed etiā ab intellectu. q͡ ois re-
spectus qui nō necessario ꝯsequit naturā extremoꝝ extremis in actu
posteis ē respectus extrinsecus aduenies. ⁊ p̄ ꝯs ē aliq̄d ex principi
otū q͡ est falsū. vt patet discurrendo per singula. q͡ talis respect⁹ suffi-
cienter diuiditur in illa. Et vltra sequitur q͡ nō sit relatio. ⁊ p̄ ꝯs nec
relatio rōnis. ꝯa p̄z q͡ ex negatiōe superioris sequit negatio inferio-
⁊ ꝯs ē ꝯtra cōez opinionē vicz q͡ intentio spēi nō est relatio rōnis.

Dicendū est ad p̄mū q͡ ꝓpꝛietates eiusdem
rōnis possūt ꝓfui ex eēntijs diuersaꝝ ofonū. q͡ nō requirit tanta distī-
ctio cōtentoꝝ quāta est cōtinentiū. sicut homo est asinus. sūt diuersarū
rōnū. tñ actus sentiendi quos inse cōtinet sunt eiusdez rōnis ⁊ propue
passiones entis. vicz vnū verū ⁊ bonū sunt eiusdē rōnis in oībus enti-
bus. Unde licet lapis ⁊ hō distinguunt specie. non tñ vnifōrmiter sed
vtroq; modo vnitas essentialis est eiusdem rōnis. vnde sicut cū identita-
te formali cōtinentis pōt stare identitas formalis cōtentoꝝ. Exemplū
primi sicut ala eiusdē rōnis. ⁊ ois cōtinet in se potentias diuersaꝝ ra-
tionū ⁊ ens eiusdē rationis cōtinet in se ꝓprietates diuersaꝝ rationuꝝ
que sūt ꝓprietates eiusdē rōnis. ⁊ ita p̄dicabilitas in homīe ⁊ in asino
sunt eiusdē rationis

Ad secundū dico q͡ si ponatur respectus extrin-
secus aduenies nō sequit q͡ sit aliquod ex principioꝝ. q͡ nō ē respectus
realis sed respectus diuisus in ex principia ē realis. vt tñ cōcordando
cū priorib⁹. q͡ necessario sequit extrema ꝛmediata. ⁊ ita ē respect⁹ in-
trinsecus aduenies ⁊ relatio ⁊ licet extrema sunt alterius rōnis ꝛme-

diata ratio thi fundandi in illis ẽ eiusdẽ rõnis principia illa ꝓdicabilitas. Unde sicut in eodẽ põt fundare relatiões formaliter distincte propter diuersas rõnes fundandas sicut in sorte in cõparatiõe ad platonẽ fundat relatio cõuenientie rõne nature ⁊ vere differentie rõne ꝓprietatis individualis.ſ.entitatis. ¶ Ita in fundamẽtis diuersaꝝ rationum rõne ꝓprietatis eiusdẽ rõnis põt fundari intentiões eiusdẽ rõnis.genus ergo nullo mõ ẽ modꝰ neq; specialissime neq; subalterne ⁊ sic hec ꝓdicatio est falsa.spẽs ẽ genus sumẽdo vt modꝰ ⁊ speciez vt quid pro hac vel illa specie ꝓdicta. ¶ Secũda ꝓdicatio genus est differẽtia est vera sumendo differẽtiã ꝑ differẽtia cõi ad differentiã supmã mediam ⁊ vltimã.qz talis differẽtia intelligit sub rõne generis ⁊ alicui illoꝝ que sunt eius spẽs. ¶ Hec ꝓdicatio q̃ est cõuersa prioris .genꝰ ẽ differẽtia nõ est vere sumẽdo differentiã ꝑ differẽtia que ꝓdicat in q̃le substantiale.vel q̃ facit aliud.qz genus de nullo sic ꝓdicat.sed est vera ꝑ differentia q̃ ꝓdicatur in quale accidentale ⁊ facit alteratum. qz sicut predicatur de suo fundamento ⁊ facit alteratũ ⁊ differentiã eiꝰ rõnis differre ab aliis cui nõ cõuenit genus. ¶ Tercia ꝓdicatio differentia ẽ spẽs ⁊ pz q̃ sic.qz differentia cõis q̃ est spẽs ad subalternã supmã intermediam ⁊ vltimã ẽ species specialissima.qz q̃lis istaꝝ ꝓdicat in qd̃ soluz de differentibꝰ numero ⁊ ecõuerso.spẽs est differentia est vera solũ vt iã nuper. Dictũ ẽ de genere duo significata ꝓdicta cõparando ꝓprium ad tria prioꝝ vniuersalia.primo ad genꝰ.⁊ videt q̃ sic.qz si transcendens ponat habere ꝓpriũ ⁊ genus hz ꝓpriũ ⁊ etiã spẽs .iã ꝓprium est genus ad hec tria ꝓpria.sed eius cõuersa est falsa.qz de nullis predicat. genus formaliter in quali accidentali cõuertibiliter.hec ꝓdicatio proꝓpriũ est species est vera siue sumat species ꝑ specie subalterna. vel ꝑ specie specialissima.prima est subalterna.secũda vniuersalis ⁊ specialissima.secũda huiꝰ ꝓpriꝰ ⁊ illius eiꝰ ꝙuersa est falsa.species est ꝓprium.qz de illis ꝓdicatur cũm rõnem ꝓpriꝰ.hec predicatio ꝓpriũ ẽ differentia nõ est vera sumendo ꝑ secũdo vniuersali.qz de nullis ꝓdicatur in q̃le. substãtiale.similiter eiꝰ ꝙuersa.differentia est ꝓpriũ.qz de nullis predicatur in quale accidentale cõuertibiliter.

Contra predicta comparando accidens ad genus

.⁊ patet q̃ sit vera si ponat accidens q̃ ꝙuenit multis specieb⁹ vt albũ ⁊ accñs q̃ ꝙuenient determinat vni speciei vel solũ individuis vnius speciei.vt ridere vel actus ridendi qui solũ cõuenit hoibus. Accñs ergo est genus ad accñs indeterminatũ multis specieb⁹ ⁊ terminatuz vni speciei.vnũ accidens predicatur de plurib⁹ differentib⁹ specie. et aliud de plurib⁹ differentibus numero tñ. Eius ꝙuersa similiter est vera.ſ.genus est accñs.quia predicatur in quale accidentale de suis fundamentis nõ cõuertibiliter sicut hic.aial est genus.

Hec predicatio accidens est species patet q̃ sit vera siue sumendo accñs ꝑ accidenti cõmuni ad accñs indeterminatum

ꝙ terminatū vt pro alterosilloꝝ omnia hec tria sunt species subalterne vniuersalis. sed duo vltima sunt species specialissime duo ꝓpriꝯ singulariū. Eius cōuersa est vera. similiter. s. species ē accidēs vt euidet ex dictis. hec est falsa. accidens est differentia. qꝫ de nullis ꝓdicat in quale substantiale. Eius tamē cōuersa est vera. s. differentia ē accidens. qꝫ accidit rōnali ꝙ irrōnali ꝙ abest ꝑter subiecti corruptionē qꝫ ꝓdicatur accidentaliter ꝙ nō cōuertibiliter. de ista hec similiter ē falsa accidens est propriū quis de nullis predicatur accidentaliter ꝙ cōuertibiliter. ꝓprium tñ ē accidēs qꝫ de suis fundamentis predicatur.

Hactenus de vniuersalibus hic locuti sum⁹ reliquū nunc est vt aliqualiter insistamus. vbi est aduertendū ꝙ in omni nᵃtura inferiori in cōparatione ad suuꝫ superius potest fundari intentio singularis ꝙ est correlatiuū vniuersalis. quia omnis inferius est singulare respectu sui superioris. Unde sicut intentio vniuersalis potest fundari in ente in comparatiōe ad predicamenta. ita in predicamentis potest fundare singulare in comparatiōe ad ens. Et loquor de singulari subiecto ꝙ vicꝫ subiicit vniuersali.

Indiuiduū dicitur ꝓpꝫie ꝙ nō est natum diuidi. qꝫ in nulla natura vniuersalis que est apta nata diuidi i plura singularia potest fundari intentio indiuidui. potest tamē fundare in infimis naturis omniū predictoꝝ sicut in illo homine hac superficie illa albedine. patet ergo ꝙ singulare est superius ad indiuiduū. qꝫ quicquid est indiuiduū est singulare nō tamen econtra. ¶ Suppositū pōt fundari tamē in infimo singulari generis substātie. ꝙ sic omne suppositum est indiuiduū nō tamen econtra. Intentio persone potest fundari in indiuiduo rōnali. vt in hoc hoīe vel in hoc angelo omnis persona. ergo est suppositum ꝙ nō econtra.

Suppositum ergo est superius ad personam habent ergo hic se ad inuicē sicut superiora ꝙ inferiora. s. singulare indiuiduū suppositū ꝙ persona. Et sicut vniuersale est superi⁹ ad hec vniuersalia. ita singulare subiectū ꝙ est correlatiuū vniuersali est superi⁹ ad correlatiua quoꝫ vniuersaliū. ¶ Singulare ergo subiectū est superius ad speciem subalternā que est correlatiuū generis. ¶ Ad indiuiduum subiectū correlatiuū speciei specialissime. Ad speciē subiectum correlatiuū dicte. Ad indiuiduū subiectū correlatiuū ꝓpij. Ad speciꝫ subiectum correlatiuū accidentis. Unde sicut hec predicatio est essentialis species specialissima est vniuersale. ita hec est essentialis species subalterna est singulare subiectum

Illa dicitur species subalterna que fundatur in natura directe posita i linea ꝓdicamentali sub alia natura. igitur quia

nãtura in qua fundatur species subalterna nõ ponitur sub aliquo respectu cuius dicitur species nisi respectu generis. Ideo spẽs subalterna est olim correlatiuũ generis. ¶ Species ergo fundata in homie in comparatione ad differentiam vel accidens licet dicatur species subiectum nõ tamen est species subalterna. Et etiam individuũ correlatiuum speciei specialissime potest dici individuum subalternũ. quia eius fundamentũ ponit sub fundamento speciei. Et individuum correlatiuũ individui subiecti q̃ fundat in individuo in comparatione ad se. ꝛ potest dici individuum identitatis. quia fundat in eodem in comparatione ad seipsum. Est individuũ qđ est correlatiuũ propie. ꝛ potest dici distinguendo contra alia individua proprietatis.

Hec ergo ad eruditionẽ fundamentalẽ puulox qui se ad philosophiã vel theologiã realium doctorum applicauere scripsi.

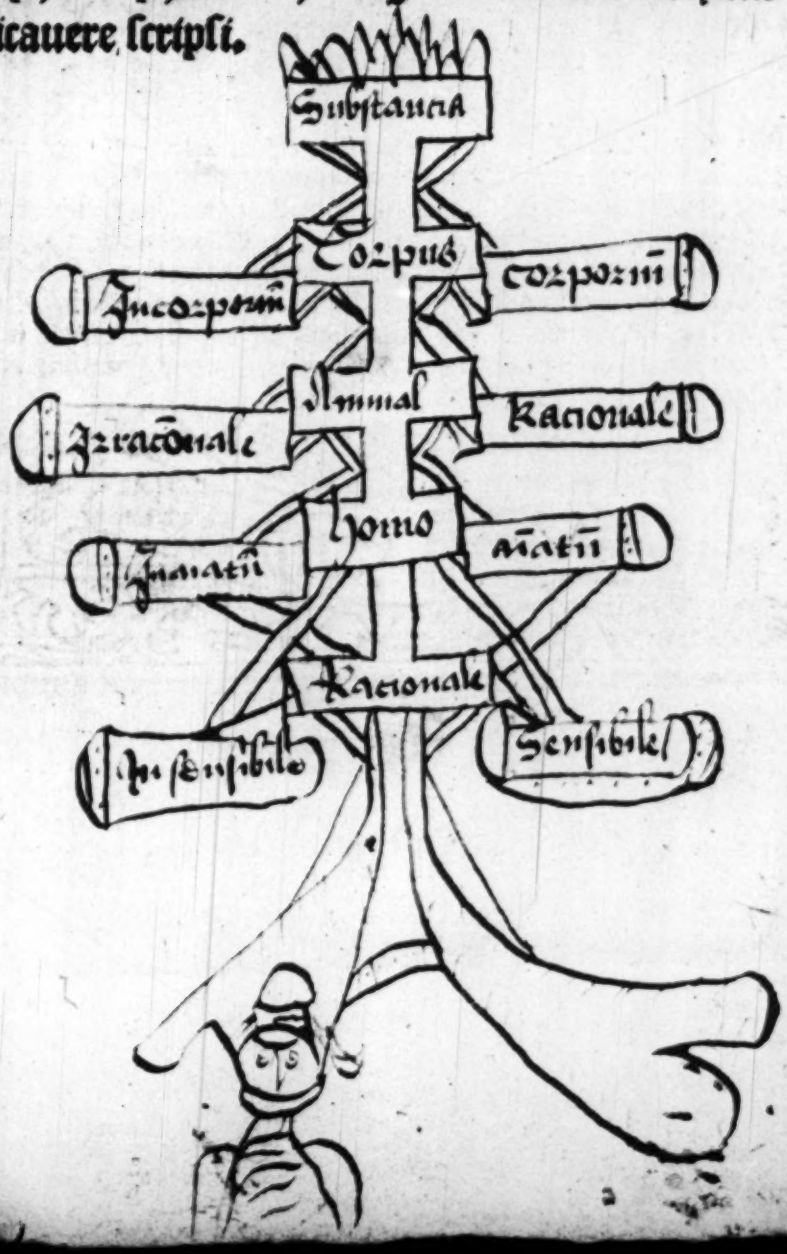

MVSEVM
BRITAN
NICVM